

Monitoring tetřívka obecného *Tetrao tetrix* – Krušné hory 2025

Ondřej Volf – Spolek Ametyst

Tab 1 Výsledky monitoringu tetřívka v roce 2025

Monitoring tetřívka obecného – Krušné hory 2025			
Oblast	Počet tokajících samců	Počet zjištěných samic	Celkem
PO Východní Krušné hory	26	2	28
PO Novodomské rašeliniště – Kovářská	50	10	60
Krušné hory – západ	58	11	69
Celkem	134	23	157

Tab 2 Monitoring tetřívka v Krušných horách – srovnání let 2009 až 2025

Monitoring tetřívka obecného Krušné hory 2009 - 2025		09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
PO VKH	Počet MM	67	81	81	71	95	85	74	59	69	77	36	39	46	44	23	32	26
	Počet FF	14	15	29	22	14	21	22	18	4	15	5	4	3	6	2	4	2
	Celkem	81	96	110	93	109	106	96	77	73	92	41	43	49	50	25	36	28
PO NRK	Počet MM	65	63	91	63	79	78	74	38	41	40	43	47	35	36	37	37	50
	Počet FF	8	9	14	19	12	16	17	17	9	4	8	6	6	6	6	11	10
	Celkem	73	72	105	82	91	94	91	55	50	44	51	53	41	42	43	48	60
Krušné hory - západ	Počet MM	35	44	35	39	43	57	61	70	73	51	45	50	57	47	62	54	58
	Počet FF	14	4	3	2	6	9	22	17	16	3	10	8	10	9	10	12	11
	Celkem	49	48	38	41	49	66	83	87	89	54	55	58	68	56	72	66	69
Celk. počet – Krušné hory	Počet MM	167	188	207	173	217	220	209	167	183	168	124	136	138	127	122	123	134
	Počet FF	36	28	46	43	32	46	61	52	29	22	23	18	19	21	18	27	23
	Celkem	203	216	252	216	249	266	270	219	212	190	147	154	157	148	140	150	157

Ptačí oblast Východní Krušné hory

Od roku 2019, kdy byl zaznamenán silný pokles početnosti, bylo v PO zjišťováno přibližně kolem 40 tokajících kohoutů. V roce 2023 došlo k propadu populace na celkový počet 23 samců v toku. Tak nízké číslo se v roce 2024 nepotvrdilo – bylo zjištěno celkem 32 samců tetřívka v toku. Ovšem v roce 2025 byl počet zjištěných samců v toku znovu nízký – pouze 26 samců.

Nejvýchodnější část PO je i přes zvýšené monitorovací úsilí bez potvrzeného pozorování. V roce 2025 pravděpodobně zanikl výskyt tetřívků na Černé louce. Naopak na Předním Cínovci byl cíleným monitoringem zjištěn jeden tokající samec. Ještě příznivější údaje byly poskytnuty zástupci Lesů ČR, podle který zde byli pozorováni až čtyři tokající samci. Tento údaj se však jeví dosti neobvyklý a bude třeba ho dále potvrdit.

Na Cínoveckém hřbetu byl potvrzen výskyt dvou tokajících tetřívků v blízkosti osídlení obce Cínovec, jeden z nich k toku, opět jako v roce 2024, využíval bývalé rudné výsypky těsně za hranicí PO.

Jednou z jádrových lokalit výskytu druhu v PO je území v okolí rašelinišť Cínovecké a U jezera a navazující masiv Pramenáče. Zde probíhá intenzivní lesnické hospodaření, na druhou stranu zde byla realizována některá opatření zaměřená na zlepšení stavu biotopu tetřívka. Zároveň je zde instalováno velké množství rizikových oplocenek bez odpovídajícího zabezpečení nebo zviditelňujících prvků. Zřejmě i v důsledku velmi nevhodných lesnických postupů zde byl patrný pokles počtu zjištěných tetřívků na celkových 10 kohoutů oproti 14 v roce 2024.

V oblasti Grünwaldského vřesoviště bylo zjištěno 7 tokajících tetřívků, tedy o dva méně než v předchozích třech letech.

Na Mackovských loukách byl v roce 2025 opětovně zjištěn jeden samec.

Počet tetřívků ve Flájské oboře byl opět stanoven pouze na 4. Na Jelení hlavě byl zjištěn pouze jeden samec v toku.

V oblasti Černého rybníka nebyli tetřívci v době toku v roce 2025 zjištěni, v letním období zde však bylo nalezeno pero.

Je zřejmé, že populace tetřívka obecného – předmětu ochrany v této ptačí oblasti – postupně zaniká.

Ptačí oblast Novodomské rašeliniště – Kovářská

V ptačí oblasti Novodomské rašeliniště – Kovářská byl zjištěn větší počet tokajících samců tetřívka obecného než v předchozích letech – **50** (v letech 2023 a 2024 to bylo 37). Populace v PO je tak patrně již pod hranicí přežití a její zbytky se soustřeďují ve fragmentech odpovídajícího biotopu, jímž jsou rašeliniště a jejich okolí. Na rozsáhlých plochách dřívějšího výskytu tetřívci vymizeli.

Velkým překvapením je opětovné zjištění 5 tokajících samců v oblasti Medvědí skály. Zde došlo ke vzniku rozsáhlých otevřených ploch a je možné, že na to ptáci takto pozitivně reagovali.

Jádrovou lokalitou výskytu v ptačí oblasti zůstává komplex Novodomského a Polského rašeliniště – bylo zde zaznamenáno až 16 (Novodomské) a 4 (Polské) samců v toku.

Druhou zásadní oblastí (přičemž mezi oběma pravděpodobně dochází ke kontaktu) je komplex rašelinišť západně od Hory svatého Šebestiána, který představuje velmi rozsáhlou oblast s podmínkami odpovídajícími našim představám o biotopu druhu – zde bylo v roce 2025 zaznamenáno celkem 20 tetřívků.

Směrem na západ pak existuje rozsáhlé území, kde nebyli tokající tetřívci ani v roce 2025 zaznamenáni – žádní ptáci nebyli u Výsluní ani na Holém vrchu, ani výskyt u Mezilesí, který byl zjišťován v posledních letech, se nepotvrdil.

Posledním zbytky tetřívčí populace na západě PO jsou tak výskyty jednotlivých ptáků na rašeliništi u Macechy, u Kovářské – zastávky a na Červeném blatu – zde bylo celkem zjištěno 5 samců v toku.

Krušné hory – západ

V nově vyhlášené ptačí oblasti Západní Krušné hory se tetřívek vyskytuje relativně početně a stabilně. V roce 2025 zde bylo zjištěno celkem **58** tokajících samců, což je mírně vyšší počet než v roce 2024 (54 samců).

I přes přetrvávající vysokou míru rušení zde dosud existují hromadná tokaniště s více než 10 samci, a to u Božího Daru, v oblasti Hřebečné a u Přebuzi. Mimo to jsou zde i lokality s méně samci, přesto se jedná o klíčová území pro tento druh.

Souhrn

Silný pokles početnosti tetřívka v Krušných horách zjištěný monitoringem v roce 2019, se nadále potvrzuje, i když v posledních letech se výrazně neprohlubuje. Celkově bylo zaznamenáno **134** kohoutů, což je o něco větší počet (123) než v předchozím roce.

Absence druhu v okrajových částech obou ptačích oblastí je skutečností a lze očekávat, že tento trend bude pokračovat. Významnou roli v tomto lze přičítat celkovým změnám krajiny v důsledku lidského využití a s tím spojenými změnami klimatu. Lokálně ovšem zcela jistě působí i změny biotopu způsobené nevhodným lesnickým hospodařením státním podnikem Lesy ČR a dalšími hospodařícími subjekty nebo rušení turismem.

Na místech se známým výskytem druhu, tedy především na tokaništích, je dalším kritickým vlivem rušení způsobené zejména fotografií přírody. Velmi ohroženo je jedno z nejvýznamnějších tokanišť v celém pohoří u Rolavy, nedaleko Přebuzi. Zde došlo k rekonstrukci osídlení a vzniku restaurace v těsné blízkosti tokaniště. Lze očekávat další aktivizaci lokality, zejména v souvislosti s úpravou podmínek pro lyžaře a cyklisty.

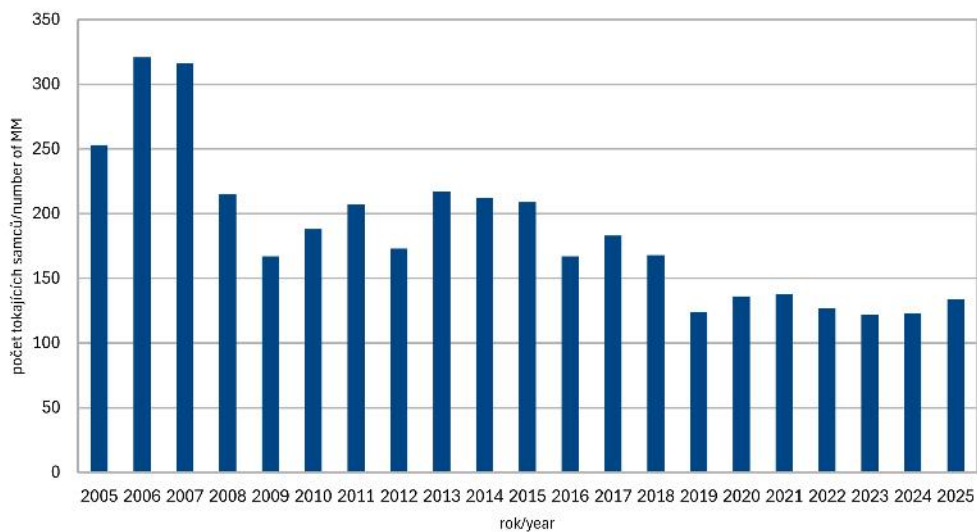
Na monitoringu tetřívka obecného v Krušných horách se v roce 2024 podíleli:

- Vlček M. (AOPK ČR – Regionální pracoviště Ústecko);
- Volf O., Volfová E., Pohlová J. (Spolek Ametyst);
- Bušek O.; Melichar V.
- Matějů J. (Muzeum Karlovy Vary)
- Bejček V., Dvořák V., Ježek M., Lagner O., Vlasáková P. (ČZU);
- Tejrovský V. (AOPK ČR – Regionální pracoviště Správa Slavkovský les);

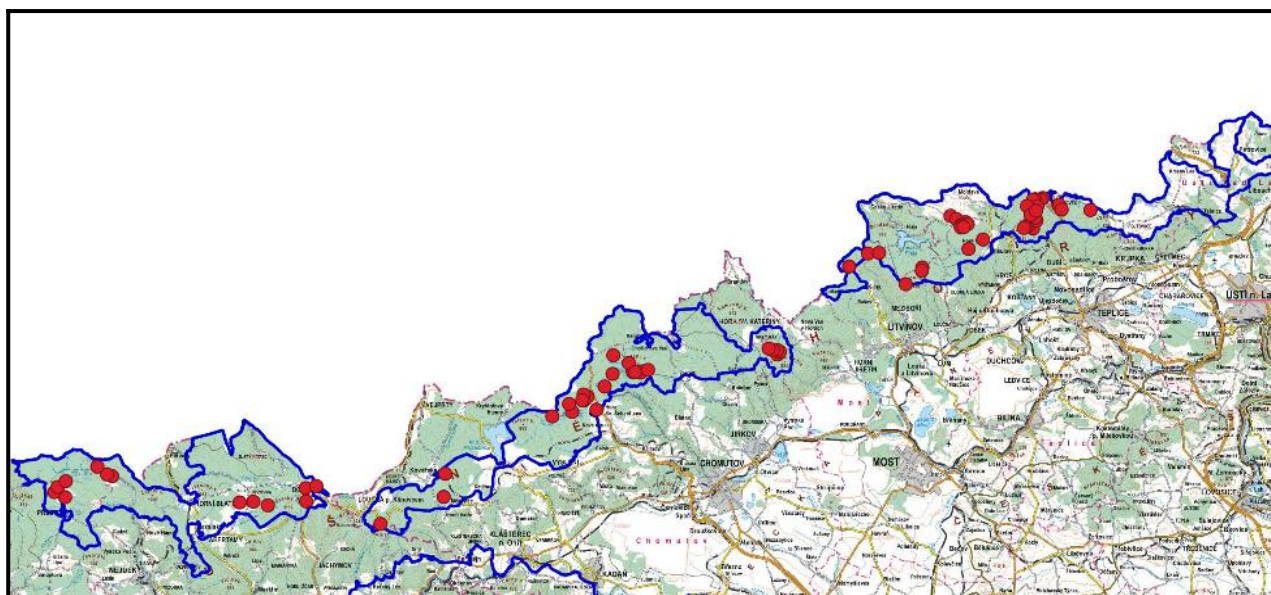
Využita byla také data z databáze NDOP.

Přílohy

- Graf vývoje početnosti tetřívka obecného v Krušných horách v letech 2005 – 2025

- Celkové rozšíření tetřívka obecného v Krušných horách v roce 2025

Mapa 1. Celkové rozšíření tetřívka obecného v Krušných horách v roce 2025 (červené body – záznamy tetřívka, modře – hranice PO)

- Gisová vrstva s výsledky monitoringu